



**CIR
CUS
PUNT**

JAARVERSLAG 2025

VOORWOORD

Het jaarverslag is voor ons als bestuur een terugkerende gelegenheid om vast te leggen wat Circuspunt in het afgelopen jaar allemaal heeft gedaan. We hebben ons immers opgeworpen als vertegenwoordiger en bewaker die circus een stem geeft. En die kwaliteit, waarden en continuïteit bewaakt. Als verbinder en kennisplatform brengen we mensen samen en zorgen dat kennis kan circuleren in de sector. We proberen zaken aan te jagen en zichtbaar te maken, zodat duidelijk wordt wat het brede spectrum van circus inhoudt.

In het verslag valt te lezen welke activiteiten we in 2025 hebben uitgevoerd. Ik laat me in dit voorwoord niet verleiden tot spoilers, want het is onze uitdrukkelijke wens dat dit jaarverslag wordt gelezen, en hopelijk inspiratie kan zijn om bij te dragen om samen het veld te versterken.

Circus is gekend en geliefd in al zijn facetten, maar dat gaat niet vanzelf. Juist door er samen de schouders onder te zetten wordt onze positie sterker en het draagvlak groter.

Die erkenning 'komt te voet en gaat te paard' zoals men zegt: we zien hoe lastig het is om zaken draaiend te houden in een wereld die de lange termijn iets vindt voor anderen en vooral gaat voor wat zich binnen het eigen zichtveld afspeelt. Circuspunt spant zich juist in voor het belang van de hele keten – van jeugdcircus tot opleidingen, van jong talent tot gevestigde namen, van festivals tot theaters, van straattheater tot tent- en kerstcircussen: circus is immaterieel cultureel erfgoed in alle aspecten.

Een warme aanbeveling dus om uit te vinden wat Circuspunt heeft verricht in 2025, en tegelijk een warme uitnodiging om bij te dragen aan ons gezamenlijke netwerk. Door lid te zijn gebeurt dat natuurlijk al, en door als professional, amateur of liefhebber actief te zijn in het veld óók, maar voor een stevige circuscultuur is meer nodig en daar kan Circuspunt alle hulp bij gebruiken. Ondersteuning van onze werkgroepen is altijd welkom, delen van ervaring, bijdragen aan kennisdagen, veldwerk: noem maar op. Zoek ze op, die bestuurs- en werkgroepleden, of stuur een mailtje aan ons secretariaat.

Na deze terugblik kijken wij graag weer vooruit naar een mooi circusjaar in 2026.

Bert Determann
Voorzitter Circuspunt
maart 2026

2025 in beeld

Leden

Het ledental daalde licht, van 224 naar 212 leden.
Een aantal leden haakte af door de tariefverhoging voor individuele leden en een opvallend aantal ging met pensioen.
Er kwamen ook 4 nieuwe leden bij.
63% van de leden heeft een individueel lidmaatschap.



Circuspunt organiseerde:

- 3 live kennisdagen en 1 online workshop
- 3 modules voor circusdocenten (Sociaal Circus, Artistiek Circus en Veiligheid & Rigging)
- 1 online ledenvergadering
- 1 webinar over Schijnzelfstandigheid
- 3 jeugdcircusbijeenkomsten en 1 online bijeenkomst over sociale veiligheid
- 2 tentcircussenbijeenkomsten
- 1 bijeenkomst voor circus marketeers
- 1 nieuwjaarsborrel

Communicatie



We verstuurden:
10 reguliere nieuwsbrieven
1 extra bericht over (sociale) veiligheid in het circus
1 nieuwsbrief voor het jeugdcircus
2 nieuwsbrieven aan gemeenten
Onze nieuwsbrief heeft 518 abonnees

Naar aanleiding van de BNG Circusprijs stuurden we 1 persbericht.



Facebook: groeide van 718 naar 731 volgers
Insta: groeide van 880 naar 992 volgers
LinkedIn: groeide van 50 naar 66 volgers

Gebruik #ontdekcircus op Facebook: 1.000+ en op Instagram: 1.700+ berichten
Kerst promotievideo op Facebook en Insta: 12.000+ keer bekeken
Erfgoed promotievideo op Facebook en Insta: 5.000+ keer bekeken



Tim van den Bos de Lucas won in 2025 de BNG Circusprijs met *Kenavo*, een indrukwekkend gelaagde performance waarin techniek, vertelkunst en emotionele diepgang op krachtige wijze samenvielen (foto JostijnLigtvoetFotografie)

ACTIVITEITEN 2025

Afronding Circus Docenten Training 2024-2025

Er bestaat in Nederland geen opleiding tot circusdocent. Circuspunt heeft deze omissie in het veld ingevuld door zelf een Circus Docenten Training te starten, gebaseerd op succesvolle internationale voorbeelden ontwikkeld door EYCO, de Europese jeugdcircus organisatie. De opleiding bestaat uit een basistraining en een viertal verschillende modules waaraan zowel aanvullend op de basistraining als separaat kan worden deelgenomen: Artistiek, Sociaal Circus, Veiligheid & Rigging, Sport. Van de basisopleiding en de modules is het lesmateriaal uitgewerkt en kan telkens opnieuw worden gebruikt.



Begin 2024 startte met steun van het Fonds voor Cultuurparticipatie en het NORMA Fonds de tweede cyclus van de Circus Docenten Training, die eind 2025 werd afgerond. In 2024 werd de Basistraining gegeven aan in totaal 18 jeugdcircus docenten. Ook werden de nieuwe modules Sport (15 deelnemers) en Veiligheid & Rigging (21 deelnemers) uitgewerkt en voor het eerst gegeven. Bij de module Sport leer je de techniek van de verschillende disciplines van circus en hoe je die het best en veiligst doceert. In het najaar van 2024 werd de module Veiligheid en Rigging aangeboden: daarin leren deelnemers alles over het veilig riggen voor alle circusdisciplines die zich in de lucht afspelen. Als onderdeel van deze module was er ook aandacht voor sociale veiligheid.

In 2025 werden de modules Sociaal Circus (9 deelnemers), Artistiek (8 deelnemers) en nogmaals Veiligheid & Rigging (9 deelnemers) gegeven. De module Veiligheid en Rigging is herhaald omdat de eerste module in 2024 heel snel vol zat en er nog een beetje budget over was. Bij Sociaal Circus ligt de focus op de maatschappelijke functie van circus en hoe te werken met kwetsbare doelgroepen. Bij de module Artistiek leren deelnemers hoe je met lesgroepen van verschillende niveaus tot een mooie eindpresentatie kan komen.

In 2026 vragen we opnieuw subsidie aan om een volgende trainingsronde te kunnen starten.



Jeugdcircusonderzoek

Regelmatig onderzoekt Circuspunt onder de leden waar de grootste behoeften aan ondersteuning zitten. Eind 2024 is begonnen met een onderzoek onder de jeugdcircussen, de resultaten hiervan zijn in 2025 bekend gemaakt. Het onderzoek is ingevuld door 28 jeugdcircussen, zowel grote organisaties als kleine, verspreid over heel Nederland.

De uitkomsten geven een duidelijk beeld waar de grootste knelpunten zitten: Veel jeugdcircussen kampen met een (dreigend) tekort aan, goed opgeleide, docenten en assistenten. Daarnaast is een vaste locatie of een geschikte accommodatie een veelgehoorde wens en uitdaging. Hoewel de meeste jeugdcircussen op dit moment een stabiele financiële situatie hebben, wordt er wel nog steeds gezocht naar mogelijkheden voor meer inkomsten, subsidies en sponsoring.

Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek kijken we met Circuspunt waar we het bestaande aanbod kunnen aanpassen en waar we de jeugdcircussen verder mee kunnen ondersteunen. Onderdeel hiervan is het project *Circuspunt komt naar je toe*.

Circuspunt komt naar je toe

Aangezien jeugdcircussen overal in Nederland gevestigd zijn, zijn de reisafstanden voor velen te groot om naar Circuspunt bijeenkomsten te gaan. Het kost simpelweg teveel tijd en geld. Uit het onderzoek bleek echter dat er wel behoefte is aan contact. Dit bracht ons ertoe om het initiatief *Circuspunt komt naar je toe* te starten, waarbij we één Circuspunt vertegenwoordiger langs laten gaan bij een jeugdcircus voor een 1-op-1 gesprek. Het doel van dit initiatief is om jeugdcircussen toekomstbestendiger te maken door ondersteuning-op-maat op thema's als financiën, huisvesting, bedrijfsvoering, governance en personeelszaken.

Naar aanleiding van de vragen die we van de jeugdcircussen krijgen tijdens het live bezoek, gaan we aan de slag om hen te helpen een stap in professionalisering te zetten. Het fysiek bezoeken van de jeugdcircussen heeft een grote meerwaarde: een deel van de gestelde hulpvragen is concreet en relatief simpel, maar het zijn wel zaken die vaak blijven liggen door tijdsgebrek of een gebrek aan kennis of netwerk. Door de

jeugdcircussen in contact te brengen met anderen die ze kunnen ondersteunen, wordt ook het netwerk van het betreffende jeugd circus vergroot. In 2025 zijn we begonnen met een pilot in Overijssel, in 2026 zetten we *Circuspunt komt naar je toe* door, te beginnen in Noord-Brabant.

Veiligheid: Technisch, Fysiek en Sociaal

Door verschillende signalen uit het veld bleek er grote behoefte aan meer kennis op het gebied van technische, fysieke en sociale veiligheid. In samenwerking met het Kunstgebouw en drie Zuid-Hollandse Jeugd circussen (Circaso, Rotjeknor en Kabel) werd in 2025 een Kennisdossier Veiligheid opgesteld. Zie [hier](#) dit Kennisdossier. Wij zijn Kunstgebouw en de jeugd circussen zeer erkentelijk voor het uitwerken hiervan.

De onderdelen van dit kennisdossier komen terug in de Module Veiligheid & Rigging die met enige regelmaat gegeven zal worden.

Juist sociale veiligheid is voor het circusveld, waarbij aanraking noodzakelijk is om fysiek veilig te kunnen werken, cruciaal. In 2025 heeft Circuspunt voor de leden tools ontwikkeld die kunnen helpen bij het invullen van sociale veiligheid bij de eigen organisatie. Op [deze webpagina](#) staat een stappenplan om sociale veiligheid te bevorderen. Ook maakten wij een model-gedragscode en benoemden we een vertrouwenspersoon voor het circusveld die desgewenst kan luisteren, meedenken en helpen bij de vervolgstappen. Tot slot werd Circuspunt lid van Mores: een echt onafhankelijk vertrouwenspersoon van buiten de sector. Dit alles brachten wij onder de aandacht in onze nieuwsbrief en op de website.



BNG Circusprijs 2025

De jaarlijkse BNG Circusprijs is tot en met 2025 bedoeld voor de beste afstudeeract van de twee circus opleidingen bij Codarts en Fontys. In een show tijdens Festival Circolo beoordeelt de jury de vier eerder genomineerden. De genomineerden waren: Lily Nolan, Tom Laurent, Tatjana Sommer en Tim van den Bos de Lucas. Uiteindelijk won de Spaanse freerunner Tim van den Bos de Lucas de BNG Circusprijs. Uit het jury rapport van Tim met zijn act *Kenova*: *Met deze indrukwekkend gelaagde performance toont hij hoe parkour gebruikt kan worden om beweging, dramaturgie en scenografie samen te brengen in een universeel voelbare en indrukwekkend professionele performance. Hij toonde een volwassen en heldere dramaturgische opbouw waarbij de thematiek van verlies op integere wijze voelbaar werd gemaakt.*

Voor 2026 en verder wordt in overleg met BNG en Festival Circolo een andere invulling van de BNG Circusprijs gekozen. De nadruk verschuift van de beste afstudeeract naar de beste circusvoorstelling. Dit past in de ontwikkeling van het Nederlandse circusveld, waar met name gevorderde artiesten een boost kunnen gebruiken. Ook hopen wij met deze opzet een aanzienlijk grotere media-aandacht voor circus te genereren.

Bijeenkomst Marketeers

In 2024 is een eerste bijeenkomst geïnitieerd van marketeers van festivals, theaters en gezelschappen die circus programmeren of aanbieden. Besproken werd welke behoeften theaters en festivals hebben om circus bij de juiste doelgroep bekend te maken en hoe we samen kunnen optrekken om circus vaker geprogrammeerd te krijgen. In 2025 hebben we verder gepraat over dit thema en in het bijzonder gekeken hoe we big tech en AI gezamenlijk kunnen inzetten bij de promotie van circus.



Promotiefilmpje Circus als immaterieel cultureel erfgoed

Nederland heeft een rijke circuscultuur. Sinds 2013 heeft de circuscultuur in Nederland een plek gekregen op de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed in Nederland bij [KIEN](#), het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland. Daarmee is de circuscultuur erkend als immaterieel erfgoed en Circuspunt is houder van dit predicaat. Om de diversiteit van circus goed onder de aandacht te brengen van het grote publiek is in 2025 een nieuw [filmpje](#) gemaakt om dat in beeld te brengen op de KIEN website.

European Youth Circus Convention

Van 2 – 10 augustus vond in Arnhem de European Juggling Convention (EJC) 2025 plaats. Dit reizende festival trekt jaarlijks naar een ander land en een andere stad en trekt wel 5.000 jongleurs uit heel Europa. Editie 2025 was de vierde editie van dit succesvolle festival in Nederland. Nieuw voor het EJC was het grote aantal activiteiten in het centrum van de stad met allerlei voorstellingen, een grote parade met alle deelnemers en een spectaculaire show, naast alle activiteiten op de hoofdlocatie in Papendal.

Nieuw was ook het geïntegreerde onderdeel European Youth Circus Convention dat Circuspunt ondersteunde. Deze 'Convention' vormde een levendig en inspirerend onderdeel van het Europees Jongleerfestival 2025. Gedurende meerdere dagen kwamen 125 kinderen en jongeren uit 5 Europese landen samen om circus te beoefenen, elkaar te ontmoeten en zich verder te ontwikkelen. In workshops en masterclasses werkten zij aan techniek, creativiteit en samenwerking, passend bij hun eigen niveau en discipline. De European Youth Circus Convention werd afgesloten met een

voorstelling door alle deelnemers. De sfeer was open en motiverend, waardoor leren en plezier hand in hand gingen. Na het succes van deze editie hopen we dat bij komende EJC edities er weer een apart onderdeel voor de jeugd georganiseerd wordt.

De Toekomst van Amateurkunst Ondersteuning

De 9 amateurkunst koepels (zie opsomming bij samenwerkingspartners) werkten in 2025 intensief samen om te komen tot een nieuwe vorm voor amateurkunst ondersteuning vanaf 2026. Er waren in 2025 vele gesprekken om de opdracht aan het bureau dat hiervoor ingehuurd werd, Thaisis, te verduidelijken. Daarna volgden discussies om scherp te krijgen *welke meerwaarden* er zijn om als amateurkunstkoepels samen te werken en *hoe* de koepels in de toekomst het beste samen kunnen werken.

Als uitgangspunt voor het onderzoek formuleerden wij 6 doelstellingen voor een gezamenlijk toekomstig platform dat de voorlopige naam **Platform Kunstgeluk** kreeg:

1. De kracht en zichtbaarheid van amateurkunst vergroten bij zowel politiek als media
2. Een platform dat de zichtbaarheid en deelname voor cultuurparticipatie bevordert
3. Onderlinge kennisdeling en -overdracht faciliteren en stimuleren
4. Voldoende gekwalificeerde professionals beschikbaar krijgen om amateurkunstgroepen te begeleiden
5. Een gezamenlijke infrastructuur voor de ondersteuning van amateurkunst verder bouwen, borgen, bewaken en bestendigen
6. Amateurkunstorganisaties ondersteunen in de transitie van vrijwilligersorganisaties naar organisaties met een professionele kern

Om helder te krijgen waar amateurkunstenaars behoefte aan hebben in hun amateurkunst beoefening is er door Thaisis een campagne gevoerd om daarvoor input op te halen. Deze campagne heet **Gewoon Buitengewoon Mens** en is [hier](#) te bekijken. Begin 2026 moet het onderzoek van Thaisis uitmonden in een advies voor de opzet van dit gezamenlijke platform. Hiervoor heeft het ministerie van OCW via het Fonds voor Cultuurparticipatie een budget ter beschikking gesteld van € 150.000,- per jaar.

Bijeenkomsten 2025

- 17 januari: Bijeenkomst werkgroep jeugdcircus
- 17 januari: Nieuwjaarsborrel Circuspunt
- 28 februari en 1-2 maart: 1^e weekend Module Sociaal Circus bij Circus Amersfoort (Circus Docenten Training)
- 22-23 maart: 2^e weekend Module Sociaal Circus bij Circus Witova in Hallum (Circus Docenten Training)
- 7 april: Online Jaarlijkse Circuspunt vergadering voor alle leden
- 22 april: Bijeenkomst tentcircussen
- 25 april: Patrick Cramers, oud-voorzitter Circuspunt, wordt geridderd in Utrecht
- 30 april: Overleg Keurmerkcommissie tijdens Circusstad Festival in Rotterdam
- 15 mei: Afvaardiging van werkgroep Jeugd gaat naar NICE, een internationale circus-uitwisseling, in Ierland
- 24 mei: Dag van de Muziek, afronding samenwerking Circuspunt – Plein C om circus te introduceren in Den Helder
- 8-15 juni: Resonance of Laughter, internationale masterclass in the art of clowning (financieel gesteund door Circuspunt)
- 30 juni: Bijeenkomst werkgroep jeugdcircus
- 6-10 augustus: European Youth Circus Convention (financieel gesteund door Circuspunt)
- 15 september: Overleg met jeugdcircussen over (sociale) veiligheid
- 10-12 oktober: 1^e weekend module Artistiek bij Factorium Tilburg (Circus Docenten Training)
- 16 oktober: Bijeenkomst Marketeers tijdens Festival Circolo
- 18-19 oktober: BNG Circusprijs (presentaties en uitreiking tijdens Festival Circolo)
- 20 oktober: Tentcircus bijeenkomst
- 15-16 november: 2^e weekend module Artistiek bij De Clinch in Clinge (Circus Docenten Training)
- 22-24 november: 1^e weekend module Veiligheid & Rigging bij Circustheaterschool De Klim in Deventer (Circus Docenten Training)
- 24 november: Online seminar Schijnzelfstandigheid i.sm. MeesterRecht.nl
- 29-30 november: 2^e weekend module Veiligheid & Rigging bij de Circuskapel in Den Bosch (Circus Docenten Training)
- 4 december: Bijeenkomst werkgroep jeugdcircus

SAMENWERKINGSVERBANDEN



De Creatieve Coalitie

Door krachten te bundelen hebben we een sterkere stem in de lobby naar onder andere de overheid. De Creatieve Coalitie spreekt namens circa 40.000 zzp'ers en werknemers die zijn aangesloten via de lidorganisaties. Zo is mede dankzij de Creatieve Coalitie de geplande BTW-verhoging voorkomen. Andere onderwerpen waar de Creatieve Coalitie zich mede namens Circuspunt voor inzet zijn onder andere schijnzelfstandigheid en fair pay. Voor de landelijke verkiezingen werd inhoudelijke input geleverd aan de commissies die de programma's schrijven.

De knelpunten van zzp'ers en werknemers werden gedeeld en er werden concrete oplossingen aangedragen. De Creatieve Coalitie organiseerde diverse bijeenkomsten en trainingen om de collectieve belangenbehartiging verder te versterken. Tijdens de Academiedag volgden we vanuit Circuspunt trainingen over onder meer: onderhandelingstechnieken, verenigingsstrategie, beleid, handhaving op schijnzelfstandigheid, sociale veiligheid, mediatraining en fondsen- en subsidiewerving.

Ministerie van OCW, Fonds voor Cultuurparticipatie, Koornetwerk Nederland, Koninklijke Nederlandse Muziek Organisaties (KNMO), Fotobond, Visie Amateur Theater (VAT), Nederlandse Organisatie van Audiovisuele Amateurs (NOVA), Danslink, Federatie Folkloristische Groepen Nederland (FFGN), Stichting Textiel Informatie & Documentatie Centrum (STIDOC), Circuspunt, Thaesis.

De 9 gezamenlijke amateurkunstkoepels hebben in 2025, in opdracht van het Ministerie van OCW en het Fonds voor Cultuurparticipatie, opdracht gegeven aan het bureau Thaesis om te komen tot een nieuwe opzet van amateurkunst ondersteuning vanaf 2026. Circuspunt heeft hierin een actieve rol.



Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA)

Het LKCA faciliteert het overleg tussen alle amateurkunstkoepels van Nederland in de aanloop naar een Nationaal Akkoord Amateurkunst. Onze samenwerking stopte in 2025, maar we zijn ze nog steeds dankbaar voor de steun in de rug bij het opstarten van onze organisatie en de extra hulp in Coronatijd. Ook werd in opdracht van het LKCA een onderzoek uitgevoerd naar de meerwaarde van de landelijke ondersteuning door het Fonds voor Cultuurparticipatie onder de titel: Nationaal Ontwikkeltraject Amateurkunstondersteuning. Het bleek een arbeidsintensief traject met zeer beperkte meerwaarde voor ons veld.

EYCO

Circuspunt is sinds de oprichting lid van EYCO, de European Youth Circus Organisation. Door deze samenwerking is Circuspunt regelmatig partner in Europese projecten. In 2025 zijn 4 jeugdcircusdocenten naar de NICE-meeting geweest in Ierland, een bijeenkomst waar circusdocenten vanuit heel Europa samen kwamen om te praten over de toekomst van het jeugdcircus, workshops te volgen en ervaringen uit te wisselen.



Plein C

In het kader van de Pilot Amateurkunst Ondersteuning hebben we in samenwerking met Plein C een project gedaan in Den Helder. Den Helder is een stad waar helemaal geen circusbasis is. Deze pilot was dus een experiment om te bezien of en hoe circus kan landen in een stad waar nog helemaal niets is. De aanvankelijke insteek was een grootschalige circusactiviteit, maar daarvoor was in Den Helder helaas geen draagvlak, dus is een nieuwe insteek gekozen in combinatie met muziek. Op 24 mei is een circusparade gelopen met kinderen uit Den Helder en in de maand juni zijn drie weken lang workshops gegeven om circus bekend te maken in de kop van Noord Holland. Conclusie: Circus is zeer welkom in Den Helder, maar bij afwezigheid van structureel aanbod is het lastig om dit continuïteit te geven.

Kunstgebouw, Rotjeknor, Kabel en Circaso

In 2024-2025 werkten we intensief samen met het Kunstgebouw, de Zuid-Hollandse provinciale ondersteuningsinstelling voor cultuur en de jeugdcircussen Rotjeknor, Kabel en Circaso. In samenwerking kwam het Dossier Veiligheid tot stand (zie uitgelicht).

Circusweb

Circuspunt vraagt Circusweb om enkele keren per jaar een artikel te schrijven over een onderwerp uit het circusveld dat anders onderbelicht blijft.

Mores

Een nieuwe samenwerking ontstond in 2025 met Mores, die als onafhankelijk vertrouwenspersoon zal fungeren voor het hele circusveld.

ORGANISATIE EN FINANCIËN

Bestuur en organisatie

Circuspunt is een organisatie van, voor en door de leden. De activiteiten worden georganiseerd en uitgevoerd door werkgroepen waarin leden participeren. De werkgroepen hebben allemaal een vast contactpersoon in het bestuur. In de meeste gevallen is het bestuurslid de trekker van de werkgroep. Het bestuur ondersteunt, daar waar nodig, de werkgroepen met faciliteiten, contacten en adviezen.

De samenstelling van het bestuur van Circuspunt is in 2025 gewijzigd. Marc Eysink Smeets, die vanaf de start van Circuspunt de portefeuille communicatie onder zijn hoede had, trad af. We vonden opvolging in de persoon van Lea Willems, net als Marc betrokken bij Festival Circolo. Helaas stopt Lea's rol bij Festival Circolo in 2026, voor haar reden om ook het bestuur van Circuspunt weer te verlaten. Rik Bolder van Circus Zanzara is begin 2025 toegetreden en beheert samen met Kevin van Geet de portefeuille Tentcircussen. Circuspunt is op zoek naar nieuwe bestuursleden (communicatie en erfgoed).

De samenstelling eind 2025 was:

- Bert Determann, voorzitter
- Arlette Hanson, secretaris en contactpersoon Creatieve Coalitie
- Bas van den Bosch, penningmeester
- Rosa Boon, lid
- Femke Luyckx, werkgroep artiesten en contactpersoon Creatieve Coalitie
- Kevin van Geet, werkgroep tentcircussen
- Rik Bolder, werkgroep tentcircussen
- Maurice de Brieder, werkgroep jeugdcircussen
- Mascha van den Barselaar, werkgroep jeugdcircussen
- Jur van der Lecq, talentontwikkeling

Het secretariaat is in handen van Claudia Geubel. Daarnaast krijgen we ondersteuning van Karlijn Vriend bij het schrijven van de belangrijke aanvragen bij het Fonds voor Cultuurparticipatie en Soesja Pijlman als creatief producent voor het opzetten en uitvoeren van een grote diversiteit aan activiteiten.

De werkgroep Communicatie wordt ondersteund door Daniël Doornkamp. Tot slot zijn we Arie Oudenes zeer erkentelijk voor zijn hulp bij het organiseren van de tentcircusbijeenkomsten.

WERKGROEPEN

In 2025 waren de volgende werkgroepen actief.

• Tentcircussen

In 2025 lukte het om twee keer live bij elkaar te komen, ondanks de altijd drukke agenda's van de tentcircussen. Onderwerpen van gesprek waren de eerste ervaringen met de zero-emissiezones die in 2025 zijn ingegaan, de problemen rond het verkrijgen van vergunningen en het belang van het Circuspunt Keurmerk voor de sector.

Met betrekking tot de zero-emissiezones is vanuit Circuspunt deelgenomen aan verschillende informatiebijeenkomsten om te onderzoeken of er aanpassingen of ontheffingen voor circussen mogelijk zijn. Op dit moment is hierover nog weinig duidelijk en lijkt veel afhankelijk van individuele gemeenten en hun bereidwilligheid. Circuspunt blijft dit onderwerp nauwgezet volgen, omdat verwacht wordt dat tentcircussen hier in de toekomst zeker problemen door zullen ondervinden.

Daarnaast is uitgebreid gesproken over het verkrijgen van vergunningen, wat steeds moeizamer lijkt te verlopen. Tentcircussen moeten aan steeds meer eisen voldoen en tijdens de speelperiode ook steeds vaker metingen en registraties bijhouden. Het meeste zorgen baart het weigeren van vergunningen op grond van het optreden met dieren, wat door gemeenten soms wordt gemotiveerd vanuit algemene veiligheid. Circuspunt maakt zich zorgen over gemeenten die in hun beleidsplannen opnemen dat circussen met dieren worden geweerd. Er wordt daarom onderzocht of hiertegen eventueel juridische stappen mogelijk zijn.

Speciale aandacht ging in 2025 uit naar *Dieren in het Circus*, een onderwerp waar nog altijd veel onwaarheden over worden verspreid in de media.



• Jeugdcircussen

De werkgroep Jeugdcircus is zeer actief met vele activiteiten. De werkgroep spreekt regelmatig af en er worden veel initiatieven ondernomen. Zo is er in 2024 een onderzoek onder circusscholen gehouden waarvan de uitkomsten in 2025 zijn gepubliceerd, waar *Circuspunt komt naar je toe* uit naar voren kwam. Ook ging er een stevige afvaardiging naar Ierland voor de NICE meeting. (Sociale) Veiligheid bleek een belangrijk onderwerp die inhoudelijk krachtig werd uitgewerkt en er is verkennend contact met een drietal MBO opleidingen die overwegen om circus op te nemen in het curriculum. De werkgroep nam afscheid van Ronald Barendrecht en heette Jax Richardson van harte welkom als zijn vervanger. Wij danken Ronald voor zijn jarenlange inzet!

• Communicatie

Daniël Doornkamp is actief op onze sociale mediakanalen om de zichtbaarheid van circus op ieders netvlies te houden. Onder de noemer #ontdekcircus zijn al onze uitingen terug te vinden. In 2025 is hard gewerkt aan het verbeteren van het ledenoverzicht op onze site. Alle profielen zijn aangepast in overleg met de leden zelf en het filteren en zoeken is sterk verbeterd. Naast het promofilmje over *Circus als Immaterieel Erfgoed* werd er ook nog een promotiefilmje gemaakt voor de Kerst- en Wintercircussen, plaatsten we een advertorial in De Piste om de Circusvrienden te vertellen wat Circuspunt allemaal doet, en lieten we enkele artikelen schrijven door Circusweb. Ook zetten we enkele activiteiten in gang die pas in 2026 opgeleverd worden. Denk hierbij aan het opzetten van een Spreekbeurtpakket, een 'brandmovie' voor Circuspunt en een promotievideo voor jeugdcircussen.

• Artiesten & Gezelschappen

In juni 2025 vond de internationale masterclass "Resonance Of Laughter" plaats waar Circuspunt financieel aan heeft bijgedragen. In 8 dagen leerden deelnemers allerlei clown technieken.

Eind 2025 vond een webinar Schijnzelfstandigheid plaats waar alle leden hun vragen konden voorleggen aan twee deskundigen. 2025 is verder gebruikt om een plan te maken voor toekomstige activiteiten binnen de werkgroep Artiesten en Gezelschappen én om de volgende Day at the Circus voor te bereiden die plaatsvond in 2026.



FINANCIËN

Het jaar 2025 verliep in financieel opzicht wat gemankeerd. Pas op 2 juli werd de zeer gewaardeerde subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie gehonoreerd in het kader van hun nieuwe regeling Versterking Landelijke Infrastructuur AmateurKunst (VLIAK). Daarvóór deden we rustig aan; je kunt immers geen geld uitgeven dat je niet hebt. Daarna werden met hoge spoed allerlei activiteiten in gang gezet, maar was het natuurlijk eerst zomervakantie. Per saldo eindigen we het jaar met een onderbesteding, met name bij de werkgroepen Jeugdcircus en Communicatie. De activiteiten die gekoppeld waren aan het budget zijn wel allemaal al in gang gezet, en het budget daarvoor geboekt als reservering. Daardoor sluiten we het jaar af met een klein overschot.

Blij zijn wij ook met de afsluiting van het grote project Circus Docenten Training 2024-2025. Aanvankelijk bleek er behoorlijk budget over te blijven in dit project. Daarom is besloten om nog een extra module Veiligheid & Rigging aan te bieden binnen de Circus Docenten Training 2024-2025. Daarmee ging het budget schoon op. Ook waren we in staat om twee Pilots vanuit het Nationaal Akkoord Amateurkunst 2024 af te sluiten. Deze projecten voerden wij uit met Plein C respectievelijk Kunstgebouw.

Naast ondersteuning uit de VLIAK-regeling van het Fonds voor Cultuurparticipatie ontving Circuspunt ook nog een bijdrage aan de training Schijnzelfstandigheid vanuit Oog voor Impuls én de jaarlijkse bijdrage van de Bank Nederlandse Gemeenten voor de organisatie van de BNG Circusprijs. Wij zijn al deze partijen dankbaar dat zij de activiteiten mede mogelijk hielpen maken.